Ankenævnet for Forsikring

Den 16. september 2015 blev i sag nr. 87751:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har bygningsforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S. Hun klager ved sin repræsentant over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for en anmeldt stormskade på et tag på en lade.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at hovedårsagen til skaden var fejlkonstruktion ved hanebåndsspærene.

I klageskema af 24/2 2015 har klageren bl.a. anført:

"**Sagsfremstilling**
Supplerende redegørelse kan evt vedhæftes som bilag
Forsikringen afviser bygning nummer 3 på vedhæftede kort.
De hævder at der er lavet konstruktive ændringer på konstruktionen som har medført disse skader. Bygningen er der ikke lavet ændringer på i de bærende konstruktioner i 25-40 år. Der er blot udført alm. vedligeholdelse. lagt et nyt let ståltag på eksisterende gamle pap tag.
Derfor er vi undrende over at de mener at de byggetekniske ændringer skulle medføre en skade som denne.
I tilstødende bygning har forsikringen fint dækket skaden.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
Vi vil have selskabet til at dække skaden, som de også gør ved den tilstødende bygning. Eller i hvert fald ville deltage i en brugbar løsning da det jo er en gammel bygning."

Selskabet bad herefter en ingeniør om at foretage en vurdering af tagkonstruktionen. I brev af 4/5 2015 til nævnet har selskabet bl.a. bemærket:

"**Skadesagens forløb**

…

Den 12. januar 2015 anmeldte klageren v/… telefonisk, at der den 10. januar 2015 var …

På ejendommens lade (Bygning 3) kunne der konstateres skade på tagkonstruktionen.

10 af bygningens tagspær var gået fra hinanden i samlingen i kippen (toppen af spæret), hvilket bevirkede, at bygningens ene tagflade buede ca. 1 meter ned i bygningen. Ca. 15 m2 af bygningens ståltagbelægning var blæst af, og ca. 40 m2 var beskadiget på grund af deformationen af tagkonstruktionen.

Ladebygningens tagkonstruktion er oprindeligt opført med hanebåndsspær.

Ved besigtigelsen kunne vores taksator imidlertid konstatere, at hanebåndene var skåret af på 12 ud af ladebygningens 15 spær, ligesom stoleremmen og stolperne under hanebåndene - langs tagfladen - var fjernet.

Til nævnets orientering vedlægges en fotooversigt, der dels illustrerer, hvor de enkelte af de som bilag C1- C3 og D1-D7 fremlagte fotos er taget - og dels angiver, hvor spær med og uden hanebånd er placeret i ladebygningens tagkonstruktion, jfr. bilag E.

På baggrund af de konstaterede forhold var det vores taksators vurdering, at fjernelsen af hanebåndene, stoleremmen og stolperne til understøtning af stoleremmen havde bevirket en væsentlig svækkelse af tagkonstruktionen.

Ved skaderapport af 26.januar 2015 - bilag F - blev klageren orienteret om, at den anmeldte skade på ladebygningen ikke berettigede til dækning over den tegnede bygningsforsikring, da fjernelse af hanebånd, stolerem og stolper i tagkonstruktionen måtte karakteriseres som en fejlkonstruktion, hvorfor skaden faldt ind under bygningsforsikringens dækningsundtagelse for skade som følge af byggefejl, herunder fejlkonstruktion, fabrikationsfejl eller fejlmontering.

…

Ved mail af 11. februar 2015 meddelte klageren, at klageren var uenig i Alm. Brands afgørelse af skaden på ladebygningen (Bygning 3), jfr. bilag G.

Klageren oplyste i mailen, at der ikke var foretaget konstruktive ændringer på spær i de 10 år, hvor ejendommen havde været forsikret i Alm. Brand. Klageren afviste at have fjernet hanebånd og remme i tagkonstruktionen og henviste i den forbindelse til, at endetræet på de rester af hanebåndet, der kunne iagttages på spærhovederne, var ormædt og havde samme patina som det øvrige træ i tagkonstruktionen.

Klageren henviste i øvrigt til, at der ikke var taget forbehold for skader på ladebygningens tagkonstruktion i forsikringspolicen.

Den billedserie, der var vedhæftet klagerens mail, vedlægges som bilag H.

…

Skadesagens begrundelse
Tvisten drejer sig om, hvorvidt ladebygningens tagkonstruktion er behæftet med en fejlkonstruktion, og om det er denne fejlkonstruktion, der er årsag til skaden.

Bygningsforsikringen dækker skade ved storm, når vindstyrken er 8 eller derover, svarende til minimum 17,2 m/s, jfr. bilag B, afsnit 230.02, pkt. 2.1.

På skadedagen den 10. januar 2015 var der vejrlig, der opfylder forsikringsbetingelsernes krav til storm.

Bygningsforsikringens dækning for skade ved storm omfatter imidlertid ikke skade som følge af byggefejl, herunder fejlkonstruktion, fabrikationsfejl eller fejlmontering, jfr. bilag B, afsnit 230.02, pkt. 2.1.3.

Efter klagerens indbringelse af sagen for nævnet, rettede Alm. Brand henvendelse til Rådgivende ingeniører … A/S og anmodede om at få foretaget en vurdering og beregning af de konstruktive og statiske forhold i ladebygningens tagkonstruktion.

Kopi af beregningen af ladebygningens tagkonstruktion fra Rådgivende ingeniører … A/S, mrk. Sag nr. …, vedlægges som bilag L.

Som grundlag for beregningen er der foretaget en beregning af de styrkemæssige forhold i et af de spær, hvor der ikke er foretaget konstruktive indgreb i form af fjernelse af hanebånd.

Der er herefter foretaget en tilsvarende beregning af de styrkemæssige forhold i et spær, hvor hanebånd og rem er fjernet.

Når de 2 beregninger sammenlignes, kan det konstateres, at styrken og stabiliteten af de spær, hvor der er fjernet hanebånd, er væsentlig nedsat i forhold til de oprindelige spær.

Det fremgår af beregningerne, at de spær, hvor hanebåndet er fjernet, er udsat for 83 % højere spændinger ved vindpåvirkning i forhold til spæret med hanebånd - styrken af spæret er udnyttet 183 %.

Det fremgår videre af beregningen af træets deformation, at et spær uden hanebånd har en udnyttelsesgrad på 669 %, hvilket er ensbetydende med, at deformationen af spæret uden hanebånd er mere end 6 gange så stor, som deformationen af et spær med hanebånd.

Særligt vedrørende samlingen af spærene i kippen - der hvor spærene i ladebygningens tagkonstruktion er gået fra hinanden - viser beregningerne, at vindpåvirkning af taget vil medføre, at samlingen på et spær uden hanebånd vil være udsat for en kraft (forskydningskraft), der er 66 % større, end den påvirkning et spær med hanebånd vil være udsat for.

I beregningernes konklusion anfører konstruktionsingeniøren, at der ved fjernelse af hanebåndet opnås en bjælke, 'som kun er simpelt understøttet i den ene ende, og derved er spæret instabilt og vil vælte ved belastninger'.

Det er selskabets anbringende, at de udførte beregninger efterviser, at de konstruktive indgreb, der er foretaget på 12 ud af tagkonstruktionens 15 spær, har svækket styrken og stabiliteten af den beskadigede tagkonstruktion i så væsentligt et omfang, at tryk og sug fra vindpåvirkningen har været i stand til at trække tagkonstruktionen fra hinanden i kippen.

På dette grundlag må vi fastholde, at hovedårsagen til skaden er fejlkonstruktion.

Hvorvidt ændringen af spærenes konstruktion er foretaget for 30 år siden - som er klagerens vurdering - eller på et andet tidspunkt, har efter vores opfattelse ingen betydning i forhold til, om dækningsundtagelsen for skade som følge af fejlkonstruktion kan bringes i anvendelse eller ej, da dækningsundtagelsen må betegnes som en objektiv dækningsundtagelse.

Konklusion
Det er vores opfattelse, at fjernelse af hanebånd på 12 ud af ladebygningens 15 spær samt fjernelse af rem og stolper tagkonstruktionen bevirker, at tagkonstruktionen må betegnes som fejlkonstrueret.

Det er endvidere vores opfattelse, at den udarbejdede beregning af tagkonstruktionen viser, at den ændring, der er foretaget i spærkonstruktionen, har svækket tagkonstruktionen styrke og stabilitet i en sådan grad, at fejlkonstruktionen må anses for at være hovedårsagen til skaden.

På baggrund af ovenstående fastholder vi vores afgørelse og afventer nævnets stillingtagen. Vi står gerne til rådighed med yderligere oplysninger, såfremt nævnet måtte ønske dette."

Af teksten til den ovenfor omtalte beregning fra den rådgivende ingeniør fremgår bl.a.:

"På … er der blevet udført beregninger på to forskellige spær i bygning 3, hvor der er blevet regnet på et referencespær og et aktuelt spær. Referencespærret er et spær med fodrem og hanebånd, hvilket anses for det dimensionsgivende spær. Det aktuelle spær er lig referencespærret foruden hanebåndet og fodremmen, der er blevet fjernet.
Spærene er beregnet ud fra egenlast af tagkonstruktionen og vindlast fra nord, syd, øst og vest. Normalt vil der kigges på snelast på spæret også, men dette ses der bort fra, da spæret er brast under storm. Referencespærret er blevet brugt, som spær med en 100 % udnyttelse. Beregningerne viser, hvilke konsekvenser det har haft, at hanebåndet er blevet fjernet.

<u>Konklusion på beregninger</u>
Ud fra beregninger er der 3 ting, der iøjnefaldende, og disse 3 steder, hvor der er en markant forskel på spærret med og uden hanebåndsspær.

- **Momentudnyttelsen af træet**
- **Deformation af træet**
- **Samling i toppen af spærret**

<u>Momentudnyttelsen</u>
Hvis der kigges på referencespærret, fungerer hanebåndet som en understøtning på bjælken (den ene spærside). Når hanebåndet derved fjernes, medfører det, at bjælken går fra en 2 fags bjælke til en et fags bjælke. Dette giver en forøgelse af momentpåvirk-

ningen og spændingen i træet øges. Ved momentberegningen er der fundet en udnyttelsesgrad af det aktuelle spær på 183 %. Dvs. at styrken af spærret er udnyttet 183 %.

Deformation af træet
Ved deformation af træet fungerer hanebåndet ligeledes som en understøtning, hvilket gør, at der fås et meget større spænd på bjælken, og dette medfører en større deformation af spærret.
Udnyttelsen af spærret giver en deformation med en udnyttelsesgrad på 669%, hvilket viser, at uden hanebåndet kommer der en betydelig større deformation.

Samling i toppen af spærret
I samlingen mellem de to bjælker (toppen af spærret), hvor det, ud fra billeder også er vurderet, at bruddet er sket. Fjernelsen af hanebåndet medfører, at forskydningen i toppen har en udnyttelsesgrad på 166 %.

Derudover kan der kigges på referencespærret, som ikke er understøttet i toppen, hvilket vil sige, at stykket fra hanebåndet til toppen fungerer som en udkraget bjælke og derfor et nulpunkt. Hvis dette er tilfældet, opnås ved fjernelse af hanebåndet en bjælke, som kun er simpelt understøttet i den ene ende, og derved er spærret instabilt og vil vælte ved belastninger."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen – herunder:

Mail af 11/2 2015 til selskabet fra klagerens repræsentant hvoraf fremgår:

"Vi er meget uenige om jeres om Jeres afgørelse af bygning 3.
Gennem de 10 år bygningen har været forsikret hos jer, har der ikke været fortaget nogen konstruktive ændringer på spær, hanebånd eller remme. Hvorfor vi er meget uforstående over for Jeres beslutning om at afvise denne bygning.
I har i policen dateret d. 21.08.2006 taget et forbehold, hvor i ikke vil forsikre bygning 9.
Denne afgørelse må vi antage ligger på bagrund af en byggeteknisk gennemgang af hele ejendommen? Derfor er vi noget overraskede over Jeres beslutning om ikke at dække bygning nr. 3, som ligger midt i hele bebyggelsen.
Vi har taget en del billeder af skaden, da den stå helt uberørt siden Jeres besigtigelse, blandt andet af endetræ, som i hævder at vi har fjernet. Som billederne tydeligt viser, er endetræet ormædt, samt har det samme patina som den øvrige træ konstruktion. Vi afviser herfor jeres afgørelse og at have fjernet disse.

Der står ikke i forsikrings policen at i har taget forbehold for tagkonstruktion nogen steder. Bygningen har endvidere overlevet flere kraftigere storme som bla. 'Bodil' uden ar."

Mail af 18/2 2015 til selskabet fra klagerens repræsentant hvoraf bl.a. fremgår:

"De spær som i hævder er savet væk mener vi har været fjernet i 30 år, hvorfor i så når skaden er sket.
Fraskriver jer alt ansvar?
Dels er det en umulighed at lave en ingeniør beregning på det rundtømmer som er anvendt, dernæst er det en meget alternativ løsning som er anvendt iht. alm. nutidig dansk byggeskik. Denne konstruktion må man aldrig sammen ligne med nutidige konstruktioner.

Når en bygning kan stå i minimum 30 år med en konstruktions model som denne, mener vi ikke at i lever op til jeres ansvar blot ved at afvise?"

Forsikringsbetingelserne, hvoraf fremgår bl.a.:

"**2. Hvilke skader er dækket**

Den direkte skade på det forsikrede ved

2.1. Storm
Storm (herunder skypumpe), når vindstyrken er 8 eller derover, svarende til minimum 17,2 m pr. sekund, samt skade som følge af nedbør, der er en umiddelbar følge af en af dækningen omfattet skade på bygning.

Bortset fra

2.1.1.
skade, som omfattes af garanti

2.1.2.
skade som følge af alder, brug, tæring, korrosion, gradvis forringelse, manglende eller mangelfuld vedligeholdelse

2.1.3.
skade som følge af byggefejl, herunder fejlkonstruktion, fabrikationsfejl eller fejlmontering"

Nævnet udtaler:

Det er anmeldt, at der den 10/1 2015 skete en stormskade på den forsikrede lade. Selskabet afviste at yde forsikringsdækning for skaden på laden med henvisning til forsikringsbetingelsernes undtagelsesbestemmelse om fejlkonstruktion.

Selskabet har oplyst, at hanebåndene var skåret af på 12 af ladens 15 spær, ligesom "stoleremmen" og stolperne var fjernet. Af selskabets brev af 4/5 2015 fremgår endvidere: "Det er selskabets anbringende, at de udførte beregninger efterviser, at de konstruktive indgreb, der er foretaget på 12 ud af tagkonstruktionens 15 spær, har svækket styrken og stabiliteten af den beskadigede tagkonstruktion i så væsentligt et omfang, at tryk og sug fra vindpåvirkningen har været i stand til at trække tagkonstruktionen fra hinanden i kippen."

Det fremgår af teksten fra "beregningen" fra den rådgivende ingeniør, at ingeniørens beregninger er lavet ud fra en sammenligning af et aktuelt spær og et referencespær med fodrem og hanebånd, hvilket efter ingeniørens vurdering anses for det dimensionsgivende spær. Nævnet finder at måtte forstå ingeniørens tekst til beregningerne sådan, at den oprindelige spærkonstruktion svarede til andre bygninger af samme alder med samme konstruktion, og at ændringen medførte en betydelig underdimensionering i forhold hertil.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet har bevist, at der foreligger en fejlkonstruktion af tagkonstruktionen, og at fejlkonstruktionen var hovedårsagen til den anmeldte skade.

Nævnet har bl.a. lagt vægt på rapporten fra den rådgivende ingeniør, og på det forhold, at den oprindelige spærkonstruktion var blev ændret – og dermed svækket - ganske betydeligt, idet hanebåndene var skåret af på 12 ud af ladens 15 spær, lige som stoleremmen og stolperne under hanebåndene - langs tagfladen - var fjernet.

Det af klageren anførte – herunder at ladens konstruktion har været uændret i en lang årrække, og at selskabet burde have taget forbehold for skader på ladens tagkonstruktion i forsikringspolicen – kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand